

PEGI PAVLETIĆ
PREDSJEDNICA
STUDENTSKOG ZBORA UNIRI

**Ciljeve ćemo
ostvariti
samo
partnerskim
djelovanjem**

2 i 3

POSEBNI PRILOG ZA VISOKO OBRAZOVANJE, ZNANOST I UMJETNOST ■ 6. rujna 2019. ■ Br. 19 **NOVI LIST**

**RIJEČKO SVEUČILIŠTE ZAPOČELO
SAMOSTALNO FINANCIRATI
ČASOPISE SASTAVNICA**

Sveučilište potiče znanost i financira svoje časopise

Oko 600.000 kuna isplaćeno je u srpnju, a istodobno se krenulo s pripremama za natječaj koji će se raspisati početkom 2020. i omogućiti realno vrednovanje časopisa te implementaciju strateških odluka

str. 7

NOĆ ISTRAŽIVAČA PREDSTAVLJAJU SE RIJEČKI ZNANSTVENICI KOJI SUDJELUJU U MANIFESTACIJI

**Svijet
znanosti
približiti
građanima**

str. 4, 5 i 6

PEGI PAVLETIĆ PREDSDJEDNICA STUDENTSKOG ZBORA SVEUČILIŠTA U RIJECI I V.D. PREDSDJEDNICE

Studenti moraju znati tu da im pružimo pom

Dobra riječ jednog studenta kojemu pomognete putuje dalje i na taj način se studenti zainteresiraju i počnu pomagati jedni drugima svojim iskustvima. Takvi studenti kada dođu izbori znaju za što glasaju i čime se njihovi predstavnici bave. U suprotnom, kakva je korist od studentskih predstavnika i skupljanja glasova za njihovo imenovanje. Nikada nisam podupirala »osvajanje pozicija« u studentskim organizacijama

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Studente more problemi zaposlenja, pokrivanja troškova života, nejednakost unutar sustava ili osobna nepravda, te upravo ovi primjeri djeluju kao motivatori

Posljednje dvije godine funkciju predsjednice Studentskog zbora Sveučilišta u Rijeci obnašala je Pegi Pavletić, studentica Odjela za biotehnologiju, a ujedno je obnašala i funkciju v.d. predsjednice Hrvatskog studentskog zbora. Taj joj mandat uskoro istječe, a i funkciju predsjednice riječkog Studentskog zbora uskoro će morati napustiti zbog odlaska na doktorski studij u Italiju.

Trenutno završavam drugu godinu diplomskog studija na Sveučilištu u Rijeci, Odjelu za biotehnologiju, smjer: »Istraživanje i razvoj lijekova«. Moj diplomski rad temelji se na sintezi organskih spojeva koji se mogu koristiti u fotodinamičkoj terapiji tumora, poznatijoj i kao »terapiji svjetlom«. Mentorica diplomskog rada mi je profesorica Nela Malatesti, a na izradu istoga utrošila sam približno sedam mjeseci rada u laboratoriju na fakultetu. Kako se bližio kraj mojeg visokoškolskog obrazovanja na Odjelu za biotehnologiju, shvatila sam kako me znanost privlači, te kako želim nastaviti dalje studirati u području medicinske kemije, te sam se veoma dvoumila između odlaska izvan Hrvatske i ostanka u Rijeci, na Sveučilištu gdje sam se zaista osjećala dobrodošlo, ali i gdje sam odmalena vidjela završetak svojeg obrazovanja. No, odlučila sam se ipak prijaviti na doktorski studij u području »Kemijske i farmaceutске znanosti i biotehnologije«, smjer: »Znanost u farmaciji, dijetetici i hrani«. Smjer se nalazi na Sveučilištu u Camerinu u Italiji, te bi moje usko područje rada bila medicinska kemija, odnosno sinteza spojeva koji se mogu koristiti kao potencijalni lijekovi za primjenu u medicini. Nakon tri ciklusa evaluacije, koncem srpnja dobila sam obavijest kako sam primljena na studij uz punu stipendiju, te kako sam ostvarila maksimalan broj bodova tijekom intervjua. Iznimno sam sretna što sam dobila ovakvu priliku, te što ću imati prilike u tri godine u Italiji dodatno produbiti svoje znanje stečeno na Odjelu za biotehnologiju. To će biti prilika za znanstveni rad i napredak izvan okvira svega što do sada poznajem i iskreno se radujem prilici.

Na čemu je bio naglasak tijekom vašeg vođenja Studentskog zbora?

Tijekom mojeg mandata predsjednice SZSUR-a, veliki je naglasak bio na povećanju angažmana studentskih predstavnika. Tako smo osnovali Ured za potporu studentima s invaliditetom u suradnji s bivšim predsjednikom Krunom Topolskim te Ured za društvene aktivnosti, koji su obogatili SZSUR novim projektima i aktivnostima. Proširili smo kulturne, znanstvene,

sportske aktivnosti te aktivnosti udruga na našem najvećem projektu: »Student Day Festivalu«, te smo događaju pridodali nekoliko aktivnosti s humanitarnom notom, poput donacije sredstava za izradu perika za djecu oboljelih od malignih bolesti, projekt Kosa-Ri. Efikasnije evaluiramo uspjehe naših studentskih projekata kroz novoizrađeni »Pravilnik o praćenju provedbe kvalitete projekata SZSUR-a«. Uveli smo nove nagrade za naše najbolje studentske projekte, a također smo vrlo sretni što je rektorica Sveučilišta u Rijeci, prof.dr. Snježana Prijčić Samaržija prihvatila naš prijedlog da se uvede i nova rektorova nagrada za najuspješniji studentski projekt. Osnovali smo i novu medijsku platformu naziva: Kišobran, u sklopu izbornog kolegija stručne prakse na Sveučilištu, gdje studenti kroz nekoliko različitih vrsta medija mogu obavljati praksu i njihov se volonterski rad može vrednovati u sustavu visokog obrazovanja. Poticali smo otvaranje ambulante za naše studente. Puno smo prepoznatiji na nacionalnoj razini, gdje smo aktivno sudjelovali u izradi Zakona o obavljanju studentskih poslova kroz dvije godine, a naši studenti bili su vrlo uspješni na međunarodnoj razini, gdje smo djelovali kao međunarodni tajnici Hrvatskog Studentskog Zbora. Protekle godine, dok smo kolega iz Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu, Borna Nemet, i ja bili međunarodni tajnici, Europska Studentska Unija donijela je tri odluke kojima podupire studente Republike Hrvatske u njihovom legitimnom predstavničkom djelovanju, ostvarivanju financija za projekte od nacionalne važnosti, te definiranju pojma studentskog standarda. Izabrani smo kao članovi radnih skupina za izradu propisa o globalnom angažmanu studenata, od strane Europske Studentske Unije, a nedavno je inicijativa potekla iz našeg zbora izabrana za prezentaciju na Europskom Forumu o Osiguranju Kvalitete koji će se u studenom održati u Berlinu. Također, organizirali smo prvi Nacionalni Kongres Studentskog Predstavništva, uz potporu studenata iz Slovenije, Crne Gore i Ujedinjenog Kraljevstva, koji je imao preko 140 sudionika kroz dva dana predavanja i radionica iz područja studentskog predstavništva, osiguranja kvalitete i studentskog standarda. Izabrani smo i kao domaćini Izborne skupštine i sastanka odbora Europske Studentske Unije na proljeće 2020. godine. Sudjelovali smo kao govornici na proslavi 20. godišnjice Bolonjskog procesa, što je za nas kao studente bila iznimno velika čast. Nedavno smo se priključili YUFE mreži mladih sveučilišta za budućnost Europe kroz suradnju sa Sveučilištem. Trenutno radimo na pripremi RiBROO kampa

VEDRAN KARUZA

za bruoše te organizaciji aktivnosti u sklopu Sajma Stipendija u Rijeci. U planu su i aktivnosti kojima će se izraditi pravilnik o osiguranju kvalitete u području studentskog predstavništva, što je do sada nepoznato u Europi, ali planiramo povesti primjerom i donijeti fluidnost u radu spomenutog sustava.

Paviljon solidarnosti

Pokrenuli ste i aktivnosti oko izgradnje novog studentskog paviljona u Kampusu. Riječ je o pomalo neobičnom modelu financiranja kroz koji svoj doprinos daju i studenti?

Početak akademске godine 2018./2019., ali i godinu dana prije toga, sudjelovala sam u »Žalbenom povjerenstvu za provedbu javnog natječaja za dodjelu subvencioniranog stanovanja redovitim studentima u objektima Studentskog centra Rijeka i slobodnim kapacitetima učeničkih

domova«, pri Studentskom Centru Sveučilišta u Rijeci. Obje godine, kolege koje su sa mnom bile u povjerenstvu, ali i ja, primjetili smo kako velik broj studenata koji želi biti smješten u domu zapravo ne ostvari pravo na smještaj, zbog manjka kapaciteta. Istovremeno, Domski Odbori pri studentskim naseljima Trsat i Ivan Goran Kovačić stalno su upozoravali na manjak jednokrevetnih soba, prostorija za rad i učenje, sportskih prostorija, prostorija ambulante i slično. U razgovoru sa studentima i članovima skupštine SZSUR-a, iznesen je do tada jedinstveni prijedlog: da se iz sredstava prikupljenih tijekom godina od studentskih upisnina financira izgradnja, opremanje i uređivanje dodatnih smještajnih kapaciteta u već postojećim objektima na području grada Rijeke ili na Kampusu Sveučilišta u Rijeci. Senat Sveučilišta rado je prihvatio ideju uređenja nekadašnje zgrade

Hrvatskih Željeznica, te se započelo s pripremama za prenamjenu tog prostora u novi studentski dom. Ipak, troškovi uređenja tako povijesne zgrade bili su pretjerano visoki, te se od iste zgrade odustalo. Tada je prijedlog bio da se umjesto toga izgradi novi paviljon na Kampusu od sakupljenih novaca, a ukoliko bude potrebno zadužiti se, studenti će u narednim godinama dodatnim uplatama iz svojih upisnina taj novac vratiti. Tako će simbolično, sadašnji studenti budućima izgraditi moderniji smještaj prema njihovim željama i stvarnim potrebama. Novi paviljon bio bi nazvan »Paviljon solidarnosti: studenti studentima«, te bi troškovi istoga bili niži, za sve one studente iz alternativne skrbi i one koji si inače ne bi mogli priuštiti visoko obrazovanje bilo gdje na području Republike Hrvatske. Time bi bili prvo Sveučilište u ovom dijelu regije koje bi učinilo ovaj iskorak za svoje studente, a nama bi bilo izuzetno drago da SZSUR kao studentsko predstavničko tijelo iz manjega grada povede ovu promjenu u načinu razmišljanja uloge studentskih predstavnika i volonterskog rada na boljitak svih studenata. Moram priznati da je Sveučilište u Rijeci prepoznalo kvalitetu i potencijal ovog projekta, kako kroz Senat kao svoje vrhovno tijelo, tako i kroz niz drugih tijela gdje je ovaj projekt zaista pokazao koliko su naši studenti jedinstveni, dobra srca, ali i orijentirani prema budućnosti.

Međutim svake godine pada broj studenata koji su zainteresirani za domski smještaj?

Informacija kako su studentski domovi u Rijeci prazni ne znači da nema interesa studenata za smještaj, već svake godine opada broj završenih srednjoškolaca koji upisuju visoka učilišta, i time se prividno gubi broj studenata zainteresiranih za dom. Sukladno upisnim mjestima na Sveučilištu, ukoliko se sva popune, zajedno s Paviljonom solidarnosti, nama bi i dalje nedostajalo smještajnog kapaciteta za naše studente. Smatram kako moramo biti otvoreni prema budućnosti i ne se orijentirati isključivo na poteškoće na koje nailazimo, već nas iste moraju inspirirati na vlastitu promjenu i napredak. Mislim kako je Sveučilište to odavno prepoznalo, o čemu svjedoči njegova iznimna okrenutost internacionalizaciji kroz otvaranje novih smjerova na engleskom jeziku, čije su kvote odmah popunjene; suradnjom na međunarodnim projektima i uglađu koji je osiguralo kroz svoj rad.

Mislite li da su studenti ravnopravni dionici sustava, uvažava li se njihovo mišljenje?

Studenti su često samo korisnici sustava ili korektivni faktor unutar istoga, jer vlada mišljenje kako nemaju dovoljno iskustva,

Mi na Sveučilištu u Rijeci ponekad ne shvaćamo koliko smo sretni dok ne vidimo kako drugi studentski zborovi funkcioniraju. Naši su studenti u gotovo svim izvršnim i radnim tijelima Sveučilišta, naši glasovi dopiru do vodstva Sveučilišta i trudi se udovoljiti željama studenata na opće dobro i napredak unutar visokog obrazovanja

HRVATSKOG STUDENTSKOG ZBORA

da smo moć

nisu zainteresirali ili jednostavno se na njih ne odnosi određena tema. U Europi imamo primjere gdje studenti čine i do 70 posto ukupnog broja članova u izvršnim tijelima, dokle kod nas čine samo 15 posto, što je najmanje u Europi, skupa s manje razvijenim zemljama. Činjenica jest kako se studenti na svojim predstavničkim funkcijama ne zadržavaju dugo, ali se zapravo često nitko niti ne trudi uvesti studente u njihova prava i obveze. Pravilnici, zakoni i propisi većini studenata su nepoznat pojam i imati nekoga tko će to prenijeti studentima je od neizmjerne važnosti. Također, studentima su takvi dokumenti često odbojni i taj sadržaj im treba prezentirati jezgrovito, razumljivo i interaktivno. Do sada se smatralo kako je upravo sustav taj koji je za studente i njihovu pripremu isključivo odgovoran, no polako počinjemo mijenjati i taj mentalitet i mi kao stariji studentski predstavnici kroz edukacije, sastanke i druge materijale pripremamo studente za tu odgovornu funkciju. Upravo tako je i nastao kongres studentskog predstavništva, kako bi zaista pripremili studente da postanu educirani studentski predstavnici, koji će u trenutku stupanja na funkciju dobro raspolagati informacijama i biti sposobni samostalno donositi vlastite odluke. Moramo se prestati dijeliti na studente i profesore i shvatiti da ćemo ostvariti svoje ciljeve samo partnerskim i ravnopravnim djelovanjem. Mi na Sveučilištu u Rijeci ponekad ne shvaćamo koliko smo sretni dok ne vidimo kako drugi studentski zborovi funkcioniraju. Naši su studenti u gotovo svim izvršnim i radnim tijelima Sveučilišta u Rijeci, naši glasovi dopiru do vodstva Sveučilišta i trudi se udovoljiti željama studenata na opće dobro i napredak unutar visokog obrazovanja. S druge strane, jasno nam se da do znanja u slučaju da naši zahtjevi nisu realistični ili ih je nemoguće sprovesti, no uvijek kao studenti prihvaćamo utemeljene kritike i pronalazimo alternativne načine za razrješenje problema, kako ne bismo naštetili niti ugledu Sveučilišta, a još manje našim studentima.

Studenti demotivirani

Jesu li današnji studenti dovoljno aktivni i društveno angažirani?

- Proteklih godina sve je jasnije kako su studenti demotivirani, sve teže pronalaze pozitivna rješenja i sve su manje spremni odvojiti slobodno vrijeme i volontirati, a pogotovo onda kada ne postoje određeni načini validacije njihova rada, bilo kroz financijsku nadoknadu, ECTS bodove ili pisane preporuke. Studenti često ne razumiju ulogu studentskih predstavnika, ali i rijetko gledaju cijelu sliku već razmišljaju o pojedinačnim situacijama i to nama može ponekad otežati rad. Ukoliko više studenata ukaže na isti problem, taj problem se brzo evidentira i kreće se raditi na istome, međutim ukoliko se samo jedan student požali, to je iznimka. Još je teže pronaći pozitivne primjere ili prijedloge unaprjeđenja jer se nikome ne da izdvojiti vrijeme

ukoliko studenti smatraju da neće imati osobne koristi od istoga. Nekoliko puta su nam veći projekti pali upravo zbog pozitivnih primjera, koje nismo mogli skupiti kako bismo opravdali određene zahtjeve. Studente more problemima zaposlenja, pokrivanja troškova života, nejednakost unutar sustava ili osobna nepravda, te upravo ovi primjeri djeluju kao motivatori. Ponekad se dogode studenti čija energija je dostatna da pokrenu promjene, inspiriraju boljitak i unaprijede studij, ali se i sami demotiviraju nepodrškom kolega. Nije sve negativno i nije sve pozitivno. Pratimo porast u interesu studenata za studentska pitanja, posebice kada su izmjenjene Zakona o obavljanju studentskih poslova i izmjene Pravilnika o studijima stupile na snagu, ali i manjak osobnog, fizičkog angažmana studenata u projektima, te pad u broju volontera. Društveni problemi zasigurno utječu na studente i smatram kako su današnje generacije više svjesne istih od svojih prethodnika, ali isto tako imaju i više prilika. U svemu je potrebno naći balans, pa smatram da se i studenti pokušavaju okretati pozitivnijim stvarima u svojim životima, pa tako rade uz studij, osvajaju stipendije ili se pak prijavljuju na natjecanja, dok borbu prepuštaju onima koji se zaista osobno pronalaze u sustavu i žele žrtvovati svoje vrijeme za ciljeve unutar sustava.

Je li to nerazumijevanje uloge studentskih predstavnika razlog male izlaznosti studenata na izbore za Studentski zbor?

- Manjak izlaznosti uzrokuje manjak vidljivosti studentskih organizacija. Da se povući paralela između studentskih zborova koji su aktivniji na sastavnicama i odaziva njihovih studenata, te onih manje aktivnih zborova i aktivnosti njihovih studenata. Ponekad je dovoljan jedan predstavnik da motivira studente, a ponekad unatoč odrađenom poslu nema dovoljno angažmana na sastavnicama da se izlaznost poveća. Studenti nas moraju vidjeti i čuti, makar sami ne bili svjesni istoga. Moraju znati tko smo kao studentski predstavnici i moraju znati da smo tu da im pružimo pomoć. Dobra riječ jednog studenta kojomu pomognete putuje dalje i na taj način se studenti zainteresiraju i počnu pomagati jedni drugima svojim iskustvima. Takvi studenti kada dođu izbori znaju za što glasa i čime se njihovi predstavnici bave. U suprotnom, kakva je korist od studentskih predstavnika i skupljanja glasova za njihovo imenovanje. Nikada nisam podupirala »osvajanje pozicija« u studentskim organizacijama jer je isto uvijek destruktivno i nikada studenti koje ti predstavnici predstavljaju nemaju korist od tih studenata koje su sami izabrali, što se protivni predstavničkoj etici. Smatram da je predsjednik SZSUR-a taj koji mora najviše raditi, a najmanje pričati o svojim uspjesima, te kako je jedini pravi uspjeh predsjednika ako se nakon tvog mandata pojave neki novi problemi, a studenti se prethodnih više niti ne sjećaju.

KORINA HUNJAK ASISTENTICA AKADEMIJE PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI

Rado se bavim socijalno angažiranim temama

Kada su u pitanju stripovi, rado se bavim socijalno angažiranim temama poput prihvaćanja različitosti u društvu i na koji se način društvo odnosi prema onima koji su različiti

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Asistentica Akademije primijenjenih umjetnosti Korina Hunjak izrađuje crteže i ilustracije od ranog djetinjstva, a ono što joj je nekada bio tek hobi danas joj je profesija, jer trenutno radi kao asistent u području grafičkog dizajna, stripa i ilustracije, dok se u slobodno vrijeme bavi ilustracijama slikovnica te je i autorica stripova.

- Počela sam crtati prije osnovne škole, a sve je krenulo s mojim bratom koji je igrao igrice na PlayStationu, a ja sam precrtavala likove. Nakon osnovne škole završila sam grafički dizajn u Školi za primijenjenu umjetnost, a nakon toga upisala sam Akademiju primijenjenih umjetnosti gdje zadnje dvije i pol godine radim kao asistent na ilustraciji, stripu, vizualnim komunikacijama te web dizajnu i još nekoliko srodnih kolegija. Do sada sam ilustrirala šest slikovnica, dok sam se stripom počela baviti nedavno. Posljednih godinu dana, najprije su to bili kraći oblici stripa, a nedavno sam izdala i duži strip, priča Hunjak.

Uz ilustriranje slikovnica surađivala je u izradi video igara i board gameova kao što su Omni, Gink in Trouble, Grill Mania, Numpops, Brainmem, a ima iskustva i u polju grafičkog dizajna. Kaže da je eksperimentirala i u mediju trodimenzionalnog modeliranja i animiranja čemu bi se u budućnosti voljela vratiti, a ono što je trenutno najviše zaokuplja je strip.

Najbolji mladi ilustrator

- Sama sam financirala izdavanje stripa koji nije za prodaju, već ga dijelim. Razlog zbog kojeg sam se odlučila sama izdati strip je u tome što to danas i nije neki problem, financijski nije toliko zahtjevno, a bojala sam se dati nekom izdavaču to što sam napravila da ne bi došlo do promjena. Za svoj prvi takav rad željela sam da bude necenzuriran. Tu nisam htjela raditi kompromise, a u današnje vrijeme izdati strip nije tako skup projekt. Tiskala sam 200 primjeraka i gotovo sve podijelila. Nije tu bio cilj zarada, već napraviti nešto za sebe. Jedini mi je cilj bilo da netko to pročita i da dobijem bilo kakvu reakciju na svoj rad. Nebitno mi je jesu li mišljenja pozitivna ili negativna, priča Hunjak.

Na pitanje što joj je draže ilustracija ili strip odgovara da je teško reći.

- To prvenstveno ovisi o temi koja mi je zadana. Kada su u pitanju stripovi rado se bavim socijalno angažiranim temama poput prihvaćanja različitosti u društvu i na koji se način društvo odnosi prema onima koji su različiti. To je tema i mog prvog stripa »Animosities« čija je radnja smještena u srednji vijek, ali se radi

Korina Hunjak-nagrađivana ilustratorica i autorica stripa

o zamišljenom svijetu, međutim cijela se radnja može primijeniti na današnjost. Ideja za taj strip nastala je još dok sam bila u srednjoj školi, no tada nije bilo pravo vrijeme za njenu realizaciju. Sklona sam i inače jako dugo razmišljati o nekoj ideji prije njene realizacije, ali kad je nešto natječajnog tipa onda je proces drugačiji jer je tema najčešće određena, pojašnjava autorica.

Dvosmjerna komunikacija

Do sada je stvorila ilustracije nekoliko slikovnica za Sipar izdavaštvo kao što su Legenda o Hani, Vrtni patuljak, Damjan i štap života i Čarobni zeleni kišobran, a osvojila je i nagradu Sferu za crno-bijelu ilustraciju te rektorovu nagradu za izvrsnost. Sudjelovala je u nekoliko natječaja za dizajn i ilustraciju, od kojih je osvojila prvu nagradu za vizualni identitet STIFF-a i prvo mjesto Character design challengea grupe Artist's Territory. Autorica je i naslovnice te audio vizualizacije za bend MBurns, albuma More to Life Than This, a posljednja nagrada za njen rad stigla je iz Leskovca gdje je na Festivalu mladih balkanskih autora nagrađena kao najbolji mladi ilustrator.

Međutim Hunjak nije samo autorica stripova, jer kako otkriva radi i na svojoj slikovnici.

- Napisala sam slikovnicu o

putovanju kroz sunčev sustav. Željela sam na zanimljiv i jednostavan način djeci predstaviti sunčev sustav. U toj slikovnici planeti su personificirani likovi, a svaki od njih ima nešto za reći i ima svoju zanimljivost. Slikovnica bi svjetlo dana trebala ugledati iduće godine. Volim raditi slikovnice, jer tu imam puno slobode i mogu se igrati, priča Hunjak.

Iako je karijeru mogla nastaviti isključivo u ilustratorskom smjeru kaže da je asistentura na Akademiji ispunjava, jer se od mladih ljudi jako puno može naučiti.

- U nastavi je dvosmjerna komunikacija pa i od studenata dobivam inpute, ideje, ali i kritike i razne komentare. Rad sa studentima volim. Uvijek se nade studentima koji su zaista voljni raditi i to je onda najljepše, ističe asistentica.

U svoje hobije ubraja i redovno sudjelovanje na Liburniconu za koji ističe da za nju predstavlja mjesto druženja s prijateljima koji imaju slične stavove, a na popis svojih ciljeva uvrstila je izdavanje još nekoliko stripova s vlastitim tekstovima, ali i bavljenje izdavaštvom i to izdavaštvom alternativnih stripova, jer kako zaključuje, to je područje podkapacitirano, ne samo u Hrvatskoj, nego i cijeloj regiji.

Sama sam financirala izdavanje stripa koji nije za prodaju, već ga dijelim. Bojala sam se dati nekom izdavaču to što sam napravila da ne bi došlo do promjena. Za svoj prvi takav rad željela sam da bude necenzuriran

UOČI NOĆI ISTRAŽIVAČA (2) PREDSTAVLJAJU SE ZNANSTVENI TIMOVI SA SASTAVNICA I O

Riječki istraživači građanima približavaju svijet znanosti

Svoje projekte predstavljaju znanstveni timovi Pomorskog, Tehničkog, Građevinskog, Pravnog i Medicinskog fakulteta, te timovi sveučilišnih odjela: Odjela za matematiku i Odjela za fiziku

POMORSKI FAKULTET

Voditelj prof. dr. Alen Jugović

Luke kao nositelji razvoja

Morske luke su dio pomorskoga i prometnog sustava te jedan od bitnih preduvjeta za razvitak prometa i ostalih gospodarskih djelatnosti. Luke su javne institucije, ali i gospodarski subjekti, one posluju prema osnovnim ekonomskim načelima s ciljem pružanja odgovarajućih usluga i širenja gospodarskih djelatnosti. Posebnost je luka u tome da nisu same sebi svrha, već su u funkciji korisnika usluga i za njihovo poslovanje i razvitak trebaju biti zainteresirani svi koji od luka imaju izravne i neizravne koristi. Kao voditelj na više značajnih znanstvenih i stručnih projekata vezanih uz upravljanje lukama te kao nositelj kolegija »Ekonomika luka« i »Ekonomika i organizacija pomorsko-putničkog prometa«, prof. dr. Alen Jugović je uvidio da postoji određena zanemarenost luka i njihovih lučkih uprava kao subjekta koji upravljaju lukama. Navedeno ga je posebice zainteresiralo jer mu je poznata uloga luka kao nositelja urbane i razvojne strategije za grad i regiju koja ih okružuje. To je posebno istaknuto danas kada su luke RH trenutno pred realizacijom najznačajnijih razvojnih projekata u posljednjih 50 godina. Cilj znanstvenog

RONI BRMALJ

rada prof. dr. Jugovića je istražiti, elaborirati i utvrditi sve relevantne značajke morskih luka i lučkog sustava u cilju razvoja luka, ali i grada i regije u kojoj se luka nalazi, te u svoje istraživanje uključuje i asistente Goranu Stumpf i Mladena Jardasa. Razlog našeg sudjelovanja na projektu Noć istraživača prvenstveno je u približavanju važnosti znanstvenog istraživanja u svakodnevnom životu široj javnosti te uzbudljivost i zanimljivost znanstvenog života i profesije. Noć istraživača omogućuje nama istraživačima, ali i posjetiteljima da u opuštenom i veselom ozračju pokažemo naš znanstveni doprinos društvu, te kako znanost može biti zanimljiva, kreativna i uzbudljiva.

POMORSKI FAKULTET

Voditeljica prof. dr. Tanja Poletan Jugović

Prometni čarobnjak

U popularnoznanstvenoj manifestaciji Noć istraživača, u okviru teme »Modeliranje i simulacije prometne usluge i utjecaja eksternih troškova«, sudjeluje tim s Pomorskog fakulteta u Rijeci koji čine prof. dr. Tanja Poletan Jugović, izv. prof. dr. Ines Kolanović, dr. Dario Ogrizović, asistentica Adrijana Agatić i doktorand Luka Vukić. Znanstveno-istraživačka djelatnost članova tima odvija se u području tehničkih znanosti, polja Tehnologija prometa i transport. Prof. dr. Tanja Poletan Jugović kao redovita profesorica na Pomorskom fakultetu u Rijeci svoj znanstveno-istraživački rad i interes realizira u području planiranja i optimizacije robnih tokova, valorizacije prometnih pravaca i koridora te aktualnih fenomena u afirmaciji logističko-špediterskih usluga. Znanstveno područje interesa izv. prof. dr. Ines Kolanović je tehnologija luka i terminala te upravljanje kvalitetom u funkciji unaprjeđenja lučke usluge. Područje interesa dr. Daria Ogrizovića je modeliranje i simulacije, računalni oblaci i HPC. Asistentica Adrijana Agatić u svom je radu usmjerena na istraživanje primjene informacijsko-komunikacijskih tehnologija s ciljem unaprjeđenja prometne i logističke usluge. Luka Vukić kao asistent na Pomorskom fakultetu u Splitu i doktorand na poslijediplomskom studiju »Pomorstvo« na Pomorskom fakultetu u Rijeci u sklopu doktorske disertacije istražuje utjecaj eksternih troškova na formiranje i konsolidaciju robnih tokova.

RONI BRMALJ

Znanstveno-istraživački doprinos ovoj manifestaciji zaokružen je unutar zanimljivog i široj javnosti razumljivog projekta nazvanog »Prometni čarobnjak« koji bi trebao vizualizirati mogućnosti modeliranja i simulacija prometnih usluga primjenom informacijskih tehnologija. Noć istraživača prepoznata je kao izvrstan način za popularizaciju znanosti i rada znanstvenika i istraživača s ciljem poticanja mladih naraštaja na bavljenje znaošću.

RONI BRMALJ

POMORSKI FAKULTET

Voditelj izv. prof. dr. Đani Mohović

Popularizacija pomorstva

Odavno je prošlo vrijeme kada su se znanja stekla kroz školovanje i bila dovoljna za čitav ljudski radni vijek. Danas biti uspješan znači neprekidno istraživati. Lijepa strana našeg posla, osim što je prenošenje znanja s profesora na studente, u raznolikosti je istraživanja kojima se bavimo. Pomorstvo kojim se mi bavimo je vrlo široki pojam, a naša istraživanja usmjeren su na polje tehnologije prometa i transporta. Pomorstvo je od uvijek bilo međunarodno jer su ljudi od najranijih vremena plovili iz jedne zemlje u drugu. Danas praktički govorimo samo o međunarodnom pomorstvu pa tako i naš poziv i naša istraživanja zahtijevaju neprekidnu međunarodnu suradnju. Međunarodni projekti na kojima sudjelujemo kao što su Avoiding Collisions at Sea, TRECET Core Curriculum for Skippers of Small Commercial

Vessels, Avoiding Collisions at Sea Plus, Skills on Board – Soft skills for professional skippers in a changing tourism industry, Skills beyond the Seas samo su dio našeg međunarodnog istraživačkog rada gdje s kolegama razmjenjujemo informacije i znanja. Ne zaboravljamo mi ni na naše posebnosti, a to je hrvatska pomorska baština. Kroz mnoge prezentacije, radionice, članke, dane otvorenih vrata, festivale mora, populariziramo pomorsku znanost i struku jer se ne smije zaboraviti na one koji su prije nas sačuvali i prenijeli znanja skupljena kroz povijest. Veseli nas biti dio projekta Noć istraživača jer želimo upoznati naše buduće kolege, dati im poticaj, upute, da krenu putem znanja, putem istraživanja, putem otkrića, a taj cilj ispunjava život čovjeka više od svega.

POMORSKI FAKULTET

Voditelj doc. dr. David Brčić

Slikovito o navigaciji

Navigacija je vještina u kojoj se spajaju znanost i umjetnost. Ona može biti kopnena, zračna, svemirska, osobna... Može biti elektronička, astronomska, satelitska, inercijalna... Navigacija je više od čina vođenja osobe ili objekta s jednog mjesta na drugo, ili od procesa točnog utvrđivanja položaja i praćenja kretanja. Danas je navigacija postala neizostavan dio svih nas i s njome se susrećemo i koristimo je cijelo vrijeme. Članovi tima 'Navigation and beyond' s Pomorskog fakulteta u Rijeci - David Brčić, Mirano Hess i Serdo Kos pripremili su za Noć istraživača

teorijski i praktični pregled navigacijskih znanosti i vođenja pomorske površinske navigacije tradicionalnim načinima, onim modernima, kao i onima koji tek dolaze. Za cilj smo si zadali da svim uzrastima, na slikovite načine prikažemo kako možemo voditi navigaciju: kako se možemo orijentirati u prostoru, pomoću kojih uređaja znamo gdje smo, kojim metodama možemo to isto saznati, i kako znamo kuda moramo poći. I kako možemo biti sigurni da smo baš gdje jesmo. I što je najvažnije, da smo svi navigatori.

RONI BRMALJ

DJELA RIJEČKOG SVEUČILIŠTA KOJI 27. RUJNA SUDJELUJU U MANIFESTACIJI

Snimili Roni BRMALJ, Vedran KARUZA i Marko GRACIN

Nakon prošlogodišnje Noći istraživača koja je naglašavala temu kulturne baštine sadašnjosti, ove godine u rujnu održat će se ista manifestacija koja će biti posvećena kulturnoj baštini budućnosti. Sveučilište u Rijeci sudjeluje

u provedbi projekta European Researchers' Night: Techno-Past Techno-Future odobrenog u sklopu programa Obzor 2020. Marie Skłodowska-Curie aktivnosti te će se u sklopu toga 27. rujna od 17 do 22 sata održati Noć istraživača u Tower centru Rijeka.

Glavni cilj događanja je promocija znanosti te približavanje znanosti društvu i društva

znanosti. Projektom se želi potaknuti zanimanje šire javnosti za nacionalne i europske politike u području znanosti, osvijestiti širu javnost o važnosti znanosti za društvo te važnosti ulaganja u znanost i znanstveni rad. Manifestacija će se istovremeno održati u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Zadru i Dubrovniku, a ove će se godine pridružiti i Osijek. Projekt koordinira Ministarstvo

znanosti i obrazovanja, a Sveučilište u Rijeci jedan je od partnera. Noć istraživača istovremeno se održava u više od 300 gradova Europe. Manifestaciju je lani posjetilo 18 tisuća građana koji su sudjelovali u događanju i obišli 12 »istraživačkih« postaja Sveučilišta u Rijeci. Od prošlog broja Voxa krenuli smo s predstavljajanjem znanstvenih timova sastavnica i odjela riječkog sveučilišta

koji će sudjelovati u ovogodišnjoj manifestaciji, pa su se tako javnosti prvo predstavili znanstvenici Odjela za biotehnologiju. U ovom broju projekte koje će javnosti prikazati u sklopu Noći istraživača predstavljaju znanstveni timovi Pomorskog, Tehničkog, Građevinskog, Pravnog i Medicinskog fakulteta, te sveučilišnih odjela za matematiku, te fiziku.

TEHNIČKI FAKULTET

Voditeljica doc. dr. Kristina Marković Interakcija s robotima

Tim s Tehničkog fakulteta u Rijeci predstaviti će mogućnost interakcije s robotima, prikazati način uporabe uređaja virtualne i proširene stvarnosti u obrazovanju te primjene tehnologije 3D tiskanja. Na Noći istraživača posjetioci će imati priliku upoznati humanoidnog robota Poppy kojeg su izradili studenti Tehničkog fakulteta u Rijeci pomoću 3DEXperience platforme i tehnologije 3D tiskanja. Poppy je simpatičan robot koji svojim pokretima zaokuplja maštu i potiče socijalnu komponentu i želju za interakcijom između čovjeka i robota. Namijenjen je za učenje dizajna konstrukcije i razvoja robotskih sustava, odnosno svih njihovih gradivnih komponenti. 3D tehnologija tiskanja omogućila je njegovu kompletnu konstrukciju koja može biti i prilagođena posebnim potrebama pojedinca. Izrađena konstrukcija bit će prezentirana, a kroz primjenu naprednih tehnologija virtualne stvarnosti i uz podršku napredne platforme, Poppy Tehničkog fakul-

teta komunicirat će pokretima s posjetiocima. Dodatne prilagođene komponente Poppyja bit će izrađivane na istraživačkoj postaji tijekom manifestacije. Head set uređajem za uronjenu virtualnu stvarnost posjetioci će zakoračiti u unutrašnjost najsloženijih sklopova na 3DEXperience platformi, a moći će doživjeti i proširenu stvarnost. Uvidjet će da je studentima Tehničkog fakulteta omogućeno da idu u korak s razvojem tehnologija za konstruiranje i razvoj proizvoda te da proširuju svoja znanja novim tehnologijama kako bi postali konkurentniji na tržištu rada. Također će se otvoriti vrata uočavanju mogućnosti razvoja afiniteta posjetioca prema danas nezaobilaznoj Industriji 4.0, ali i svakako i prema očekivanoj Industriji 5.0, stvaranjem poveznice između primjene platforme 3DEXperience, primjene virtualne stvarnosti te interakcije čovjeka i robota, a sve podržano naprednom tehnologijom izrade komponenata.

TEHNIČKI FAKULTET

Voditelj prof. dr. Saša Zelenika Napredna tehnologija i svakodnevna primjena

Znanstveno i nastavno područje rada istraživačke skupine Tehničkog fakulteta i Centra za mikro- i nanoznanosti i tehnologije Sveučilišta u Rijeci, pod vodstvom prof. dr. Saše Zelenike i doc. dr. Ervina Kamenara, temelji se na naprednim tehnologijama koje, interdisciplinarnim pristupom koji obuhvaća široki raspon tehničkih i prirodnih znanosti, omogućavaju razvoj novih znanstvenih spoznaja i tehnoloških rješenja vrlo visoke preciznosti i točnosti. U svome radu znanstvenici pritom surađuju s kolegama diljem svijeta, a posebno iz Italije, sa Sveučilišta u Kaliforniji Santa Barbara, iz Češke Republike, iz Slovenije i drugih zemalja EU te iz Srbije. Skupina tako radi na razvoju mehatroničkih sustava za precizno pozicioniranje koji se primjenjuju u mikro- i nanotehnologijama, u proizvodnim tehnologijama, u robotici, u mjernim uređajima, u automobilske industriji, u informacijskim tehnologijama, u biotehnologiji i medicini, na tele-

skopima i slično. Znanstvenici ove skupine bave se i prikupljanjem i pretvorbom niskorazinske energije iz okoliša, što je ključan element razvoja autonomnih mreža senzora za pametne gradove i druga rješenja za Internet stvari, pa tako i za nosive tehnologije za upotrebu u medicini, te za razvoj tzv. Industrije 4.0. Skupina razvija i aktivne mehatroničke uređaje koji se koriste za pomoć pri rehabilitaciji pacijenata, pri čemu usko surađuje s kolegama s Medicinskog fakulteta te iz riječkog KBC-a. U sklopu Noći istraživača će se šira javnost moći upoznati sa svim navedenim aktivnostima i naprednim tehnološkim rješenjima koja se u Rijeci razvijaju, a posebno će imati priliku vidjeti kako radi 3D skener i što sve možete skenirati, što su mikrokontroleri, poblize upoznati lasere i njihovu primjenu u svakodnevnom životu, kao i kako prikupljati energiju iz svoje okoline i pretvarati je u struju.

TEHNIČKI FAKULTET

Voditeljica prof. dr. Vera Gradišnik Fotodiode, biosenzori, LED i sunčane ćelije zašto i za što?

Fotonika je grana fizike koja dostignuća u kvantnoj fizici ugrađuje u elemente, sustave i proizvode s ciljem unaprijeđenja našeg svakodnevnog života. Ona obuhvaća istraživanje, razvoj, projektiranje, proizvodnju, testiranje i uporabu optičkih vlakana, lasera, laserskih dioda - LD, svjetlećih dioda - LED, fotodiode i sunčanih ćelija. Njenu primjenu nalazimo u komunikacijskoj mreži, medicini, rasvjeti, svim vrstama industije, fotonaponskim sustavima i svim svakodnevnim uređajima poput TV prijemnika, mobitela, automobila, medicinskih pomagala i slično. Fotonika i njena podgrana optoelektroinika imaju važnu ulogu u naprednoj tehnologije za dobiti čovječanstva.

Istraživanje i razvoj metode koje smo razvili i proveli na Tehničkom fakultetu i Odjelu za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci odnose se na detekciju emitirane svjetlosti iz HeLa stanica raka (kemiluminiscencija) i njihove smrtnosti pri pobudi s plavom svjetlosti LED. Istovremeno plava svjetlost inducira defekte u strukturi fotodiode i time omogućava detekciju kemiluminiscencije i fluorescencije. Kako bismo za dobiti svih približili najnovija dostignuća znanosti i tehnologije i svoje znanstvene spoznaje i rezultate široj publici, na Noći istraživača prikazat ćemo široko primjenjiv mali sustav s fotonaponskim panelom - sunčanim ćelijama kao izvorom električne energije za LED i fotodiodni senzor, LED kao RGB (crven-zelen-plavi) izvor svjetlosti i fotodiodu kao detektor svjetlosti. Pripremit ćemo i za najmanje igru sa svjetlom. Predstaviti ćemo Vam fotodiode, biosenzori, LED i sunčane ćelije, te spektar njihove primjene. Tim čine: Vera Gradišnik, Marijana Žvič Đurović, Katarina Tolja, Darko Gumbarević

PRAVNI FAKULTET**Voditeljica izv. prof. dr. Ivana Kunda
Dječja objava na internetu:
igra ili prijetnja?**

Pristup podučavanju na Pravnom fakultetu u Rijeci konstantno se modernizira i prilagođava potrebama tržišta rada. Rezultat takve prilagodbe je činjenica da se sve više transfer znanja studentima prava oslanja na praktičnim nastavnim sadržajima, poput rješavanja praktičnih zadataka, simuliranih suđenja i pravnih klinika. Upravo to održava i aktivnost s kojom će se Pravni fakultet u Rijeci predstaviti na ovogodišnjoj Europskoj noći istraživača. Aktivnost nosi naziv »Sudnica« i predstavlja rješavanje hipotetskog slučaja kroz simulirani sudski postupak u kojem su nastavnici i studenti Pravnog fakulteta u Rijeci stranke postupka i njihovi zastupnici te sudac, dok je publika involvirana kao porota. Prošlogodišnja tema »Sudnice« bila je zaštita autorskih prava na internetu, dok je ove godine kao tema izabran problem nasilja na internetu (cyberbullying) kao još jedan aktualni društveni problem. Izbor teme u skladu je s krovnim strateškim opredjeljenjem Europske unije pod nazivom Digitalno jedinstveno tržište u okviru kojega postoji program »A European Strategy to Deliver a Better Internet for our Children« kojem je cilj

MARKO GRACIN

podizanje kvalitete sadržaja koji se nudi na internetu te usvajanje vještina i alata za sigurno korištenje interneta. Odabirom teme cyberbullyinga želimo pokrenuti dijalog o toj problematici i osvijestiti građanstvo, a posebice djecu i mlade koji su nerijetko žrtve nasilja na internetu. Naglasci su na ponašanjima ulaze u kategoriju vršnjačkog ili drugog nasilja na internetu, zaštiti privatnosti na internetu te osnovnim pravilima ponašanja na internetu (netiquette). Ujedno nam je namjera educirati potencijalne žrtve i njihove roditelje o praktičnim koracima koje mogu poduzeti te pružiti osnovne informacije o pravnim mogućnostima koja stoje im stoje na raspolaganju kako bi se zaštitili od nasilja.

GRAĐEVINSKI FAKULTET**Voditeljica doc. dr. Nina Čeh
Znanost bolje povezati s
realnim problemima**

Docentica sam na Katedri za tehničku mehaniku Građevinskog fakulteta u Rijeci. Općenito me u građevinarstvu najviše zanima ponašanje konstrukcija u dinamičkim uvjetima – započela sam na diplomskom radu od ponašanja kod kretanja ljudi, a nastavila na doktorskom radu »Doprinos dinamičkoj karakterizaciji uređenih blokovskih sustava«. Cijelo vrijeme sam uključena u znanstvene projekte koji se najviše bave simulacijama i eksperimentima blokovskih sustava (spomenika, AGR jezgre u nuklearnim elektranama, zidanih konstrukcija nakon popuštanja veziva i drugo). Započela sam istraživati i ponašanja dugačkih konstrukcija (mostova) u potresu kad je opterećenje na različite oslonce različito (npr. zbog promjene seizmičkih valova prelaskom iz jedne vrste tla u drugu). Trenutno sam uključena u nekoliko različitih istraživanja: u hrvatsko-kineski bilateralni projekt »Eksperimentalno ispitivanje konstrukcija velikih raspona pod utjecajem višestruke pobude oslonaca« s Dalian University of Technology u Kini, te u projekte HRZZ-a »Fizičko modeliranje ponašanja konstrukcija za sanaciju klizišta u uvjetima statičkih i seizmičkih djelovanja« voditeljica prof. Arbanasa i »Koncept nepomičnog pola u numeričkom modeliranju Cosseratovog

RONI BRMALJ

kontinuumu« voditeljica prof. Jelenića. Ovih dana se bavim nastavnim radom na Mehanici 2 i Građevinskoj statici 2, eksperimentima s potresnim platformama (za simulaciju djelovanja potresa na male modele) i optičkim mjerenjima, te planiram tromjesečno gostovanje kod prof. Nika Petrinića na Sveučilištu u Oxfordu na jesen. U Noći istraživača sudjelujem jer želim pokazati javnosti čime se bavimo, pojačati komunikaciju znanstvenika i svih ostalih te znanost bolje povezati s realnim problemima oko nas, a možda i naći na neku znatizeljnu osobu koju će to usmjeriti dalje. Tim ove se sastoji od studentica, mladih doktoranada i doktorandica pa do izuzetnoiskusnih znanstvenika i znanstvenica, abecednim redom: Anton Bogdanić, Nikolina Drpić, Petra Đomlija, Marin Grbac, Ivan Hlača, Vedran Jagodnik, Gordan Jelenić, Teo Mudrić, Edita Papa Dukić, Ivana Pranić, Dragan Ribarić, Leo Skec i Laura Žiković.

MEDICINSKI FAKULTET**Vježbe svjesnosti (Mindfulness)**

Djelatnici Katedre za socijalnu medicinu i epidemiologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci koju čine izv. prof. dr. Vanja Vasiljev, doc. dr. Lovorka Bilajac, doc. dr. Sven Maričić te doktorandi Denis Juraga, mag. sanit. ing., i Mihaela Marinović Glavić, mag. sanit. ing., predstaviti će na manifestaciji Noć istraživača dio aktivnosti koje se provode u zajednici s ciljem aktivnog i zdravog starenja. Pored radionica koje su sastavni dio europskog projekta SEFAC (Social Engagement Framework for Addressing the Chronic-disease-challenge) na Noći istraživača predstaviti će se vježbe svjesnosti (engl. Mindfulness). Pojam svjesnost - mindfulness (engleski prijevod drevne indijske riječi sati) znači obratiti pažnju na poseban način: namjerno, u sadašnjem trenutku i bez osuđivanja. Voditelji radionice pod nazivom »Povratak u sadašnjost« ukazat će zainteresiranim sudionicima što se krije iza pojma svjesnosti i življenja u sadašnjem trenutku te objasniti važnost razvijanja svijesti i prepoznavanja vlastitih misli i emocija, koje neosvijestene imaju moć smanjenja kvalitete života kroz

VEDRAN KARUZA

sputavanje u svakodnevici. Ovom znanstveno utemeljenom metodom želimo građanima približiti osvještavanje misli, ponašanja i emocija u sadašnjem trenutku kao temelj za postizanje dobrobiti i preuzimanja kontrole nad vlastitim životom. Sudjelovanjem na Noći istraživača MEDRI tim želi podržati inicijativu popularizacije znanosti i dovođenje znanosti građanstvu. »Tajna zdravog života za um i tijelo je ne oplakivati prošlost, ne brinuti se za budućnost, ne predviđati nevolje, već mudro i predano živjeti u sadašnjosti.« Buddha

ODJEL ZA MATEMATIKU**Matematika u našim životima
i svijetu koji nas okružuje**

Odjel za matematiku sastavnica je Sveučilišta u Rijeci koja organizira izvodi različite studijske programe iz područja matematike te sudjeluje u realizaciji nastave matematike na ostalim sastavnica Sveučilišta. Djelatnici Odjela provode i znanstvena istraživanja u području matematike te su aktivni kako u Hrvatskoj tako i u međunarodnoj matematičkoj zajednici. U okviru Noći istraživača 2019. godine prezentirat ćemo aktivnosti koje su povezane sa znanstvenim istraživanjima u područjima matematike koja imaju veliku primjenu s posebnim naglaskom na primjene diskretne matematike i optimizaciju. Upravo su ta područja matematike zastupljena u znanstvenom radu većeg broja djelatnika Odjela i na sveučilišnom diplomskom studiju Diskretna matematika i primjene koji izvodi Odjel te koji se od akademske godine 2019./2020. izvodi i na engleskom jeziku. Diskretna matematika ima brojne primjene u drugim područjima znanosti i gospodarstvu: teorija grafova ima široku primjenu, od telekomunikacija do projektiranja cestovnih mreža, teorija kodiranja i kriptografija svakodnevno se primjenjuju u komuniciranju, a optimizacija je izuzetno svrhovita u ra-

RONI BRMALJ

znim poslovnim procesima i pretraživanjima. Odjel je posljednjih godina vrlo aktivan u popularizaciji matematike te sudjeluje u brojnim manifestacijama koje za cilj imaju približiti znanost, znanstveni rad i znanstvene metode građanima, a prvenstveno djeci i mladima. Svjesni smo potrebe približavanja znanosti, a posebno matematike, mladima te koristimo svaku priliku da ukažemo na zastupljenost matematike u našim životima i svijetu koji nas okružuje te na važnost načina razmišljanja i zaključivanja koji se matematikom razvijaju. Zbog toga smo se rado priključili Noći istraživača te nas veseli što u manifestaciji osim djelatnika sudjeluju i studenti, budući matematičari i nastavnici matematike

ODJEL ZA FIZIKU**Djelatnici i studenti
demonstriraju pokuse**

Odjel za fiziku Sveučilišta u Rijeci osnovan je 2007. godine čime je započelo novo razdoblje visokoškolske nastavne i znanstveno-istraživačke djelatnosti kao nastavak dugogodišnje bogate tradicije obrazovanja iz područja prirodnih znanosti na Sveučilištu u Rijeci. Danas, desetak godina nakon preseljenja na Kampus Sveučilišta, Odjel je respektabilna sastavnica čija znanstvena i nastavna djelatnost pokriva široki spektar znanstvenih disciplina i studijskih programa. Znanstveni rad uključuje više područja teorijske i eksperimentalne fizike, od fizike kondenzirane materije, astrofizike, nuklearne i molekularne

fizike do fizike elementarnih čestica i fizike okoliša, te edukacijske fizike. Iz teorijske fizike i astrofizike proučavaju se interakcije elektromagnetskog polja s površinama, svojstva crnih rupa i ujedinjenja sila, spektroskopska i fotometrijska istraživanja zvijezda, analize Sunčeve aktivnosti, potraga za ekstrasolarnim planetima i mjerenja gama-zračenja iz svemira. Eksperimentalna znanstvena istraživanja se provode u laboratorijima opremljenima vrhunskom istraživačkom opremom, po mnogo čemu jedinstvenoj u Republici Hrvatskoj i šire, a uključuju temeljna i primijenjena istraživanja od ispitivanja

RONI BRMALJ

svojstva naprednih materijala, njihove modifikacije i primjene u očuvanju okoliša, antikoroziivnoj zaštiti ili biomedicini, do proučavanja ponašanja svjetlosti u prisutnosti različitih medija ili istraživanja lebdećih čestica koje onečišćuju okoliš. Iz edukacijske fizike provode se istraživanja s ciljem nalaženja učinkovitih metoda

poučavanja i razvoja edukacijskih sadržaja za učioničko i e-okruženje te mnoge popularizacijske aktivnosti. U Noći istraživača 2019. djelatnici i studenti će demonstrirati jednostavne pokuse koji se mogu izvesti u kućanstvu, ali i složene pokuse koji su dio studijskih programa Odjela za fiziku.

RIJEČKO SVEUČILIŠTE POČELO SAMOSTALNO FINANCIRATI ZNANSTVENE ČASOPISE SASTAVNICA

Sveučilište potiče znanost i financira svoje časopise

Oko 600.000 kuna isplaćeno je u srpnju, a istodobno se krenulo s pripremama za natječaj koji će se na razini Sveučilišta raspisati početkom 2020. i koji će omogućiti realno vrednovanje znanstvenih časopisa koji se izdaju, te implementacije institucijskih strateških odluka, tumači prorektor prof. dr. Alen Ružić

Izdavači – sastavnice Sveučilišta u Rijeci	Naslov časopisa
Tehnički fakultet i Građevinski fakultet	Engineering Review
Filozofski fakultet	Psihologijske teme - Psychological Topics
Filozofski fakultet	Fluminensia – časopis za filološka istraživanja
Pomorski fakultet	Pomorstvo - Multidisciplinary Scientific Journal of Maritime Research
Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu	Tourism and Hospitality Management
Pravni fakultet	Zbornik Pravnog fakulteta
Ekonomski fakultet	Zbornik radova Ekonomskog fakulteta
Medicinski fakultet	- Proceedings of Rijeka Faculty of Economics
Medicinski fakultet	JADR – European Journal of Bioethics
Medicinski fakultet (suradnja s Medicinskim fakultetima u Zagrebu i Splitu)	AMHA – Acta medico-historica Adriatica
	CMJ – Croatian Medical Journal

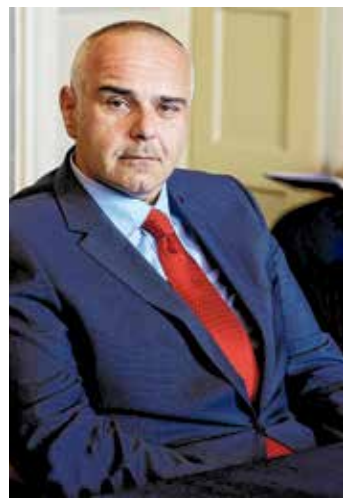

Izdavanje znanstvenih časopisa je iznimno važno u izgradnji akademske reputacije, ono instituciji daje prepoznatljivost i vidljivost, te predstavlja jedan od važnih kanala za otvaranje sveučilišta svijetu

Prof. dr. Alen Ružić

Sveučilište u Rijeci započelo je samostalno financirati znanstvene časopise koje izdaju njegove sastavnice. Ranijih je godina časopise na nacionalnoj razini financiralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja kroz izravne natječaje, a sada je to temeljem programskih ugovora prepušteno javnim visokim učilištima i znanstvenim institutima. Zbog nepotpisivanja programskih ugovora, prema nedavnim medijskim napisima, dio hrvatskih znanstvenih časopisa kojima su izdavači sveučilišta, trenutno je u nezavidnoj situaciji, no to se ne odnosi na časopise Sveučilišta u Rijeci.

- Obzirom da je riječ o prijelaznoj godini u kojoj se mijenja model financiranja i budući da je trogodišnji programski ugovor Sveučilišta u Rijeci i Ministarstva znanosti i obrazovanja sklopljen koncem travnja, s ciljem održavanja financijskog kontinuiteta, Sveučilište je ove godine svoje časopise poduprlo u iznosima koji su jednaki onima iz 2018., a sredstva u iznosu od ukupno oko 600.000 kuna isplaćena su u srpnju. Istodobno se krenulo s pripremama za natječaj koji će

DAVIR SKOMRLJ

se na razini Sveučilišta u Rijeci raspisati odmah početkom 2020. On će donijeti mogućnost realnog vrednovanja znanstvenih časopisa koji se izdaju i implementacije institucijskih strateških odluka. Vremenski je natječaj planiran već sada kako bi proces evaluacije koji će uslijediti bio gotov unutar godine dana od sadašnje isplate i kako bi se na najbolji način podržala dinamika znanstvene publicistike kao važnog aspekta znanstvenog djelovanja, tumači

prof. dr. Alen Ružić, prorektor za znanost i umjetnost Sveučilišta u Rijeci. Kaže da unazad više godina na nacionalnoj razini svjedočimo raspravama akademske zajednice o potrebi definiranja jasne strategije u znanstvenom izdavaštvu.

«impact factor»

- Glavne kritike dosadašnjeg modela financiranja znanstvenih časopisa u Republici Hrvatskoj, odnose se na (pre)veliki broj časopisa, visoku dominaciju izdanja iz područja društvenih znanosti, upitnu kvalitetu nekih od financiranih časopisa, te u pojedinačnim slučajevima sumnje na netransparentnost. Upravo prema ovim kritikama, na Sveučilištu u Rijeci se kroz nadležna tijela pomno priprema strategija za budući ciklus, sve kako bi se na najbolji način promovirala kvaliteta, opredijeljenost internacionalizaciji institucije, te podržalo načelo otvorenosti i dostupnosti znanstvenih podataka. Izdavanje znanstvenih časopisa je iznimno važno u izgradnji akademske reputacije, ono instituciji daje prepoznatljivost i vidljivost, te predstavlja

jedan od važnih kanala za otvaranje sveučilišta svijetu. Brojni međunarodni znanstvenici do sada su svoje radove objavili u časopisima koje izdaju pojedini fakulteti riječkog Sveučilišta. U procjeni uspješnosti časopisa, u pravilu je jedan od vodećih kriterija podatak koje međunarodne znanstvene baze prepoznaju i u svoje liste uključuju neki časopis, a važna je i razina citiranosti časopisa (tzv. impact factor – IF). Ipak, u razvoju strategija valja promišljati i o nacionalno – specifičnim područjima, a u kojima mjerila mogu biti drukčija, promišlja Ružić.

Već sada, kaže, svi tekstovi u časopisima koje financira Sveučilište u Rijeci potpuno otvoreni i dostupni čitateljima preko nacionalnog portala Hrčak.

Raste kvaliteta

- Ovakvu će strategiju Sveučilište nastaviti podržavati jer ona u modernom svijetu nema alternative, te predstavlja podršku europskoj strategiji otvorene znanosti o kojoj je Senat Sveučilišta donio posebnu Deklaraciju. Također, važno je napomenuti da je Sveučilišna knjižnica

Rijeka svojim stručnim radom i do sada značajno doprinosila znanstvenoj publicistici institucije, a planovi najavljuju novi zamah u navedenom području. Njegovanje vlastitih znanstvenih časopisa nikako ne znači da Sveučilište u Rijeci istodobno ne podržava i objavljivanje radova svojih nastavnika, znanstvenika i umjetnika u drugim, vodećim svjetskim časopisima. Znanstvenici Sveučilišta u Rijeci tako su tijekom prošle godine prema bazi Web of Science objavili više od 700 radova u međunarodno indeksiranim časopisima. Obzirom na sustavno financiranje i druge oblike poticanja znanstveno-istraživačke djelatnosti na Sveučilištu u Rijeci, zanimljivo je kako osim samog broja objavljenih radova, iz godine u godinu raste njihova kvaliteta. Tako posljednji dostupni podaci kažu kako je 36 posto radova riječkih znanstvenika objavljeno u Q1 kao kategoriji 25 posto najboljih časopisa, dok je 13 posto objavljeno u kategoriji Excellence koja predstavlja 10 posto najboljih svjetskih časopisa u pojedinim područjima, zaključuje prof. dr. Alen Ružić.

VEDRAN KARUZA

PREVODITELJSKI STUDIJ NOVI STUDIJSKI PROGRAM FILOZOFSKOG FAKULTETA U RIJECI

Studij koji otvara vrata međunarodnog tržišta rada

Novi je studij dvopredmetni s fiksnom kombinacijom dvaju od četiriju ponuđenih modula: Anglistika, Germanistika, Opći modul i Talijanistika. U okviru Općega modula upisuje se i makedonski ili poljski jezik, a predviđeno je i širenje ponude

Aneli DRAGOJEVIĆ
MIJATOVIĆ

Od sljedeće akademske godine u ponudi je Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci novi studijski program diplomskoga sveučilišnog studija - Prevoditeljski studij. Novi je studij dvopredmetni s fiksnom kombinacijom dvaju od četiriju ponuđenih modula: Anglistika, Germanistika, Opći modul i Talijanistika. Kako pojašnjavaju na Filozofskom fakultetu, za upis je svakoga od triju stranojezičnih modula potrebno prethodno poznavanje engleskoga, njemačkoga i (li) talijanskoga jezika na razini B2 prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike. U okviru Općega modula upisuje se i makedonski ili poljski jezik, a za te kolegije nije potrebno prethodno predznanje. Time se polaznicima Prevoditeljskoga studija pruža mogućnost stjecanja znanja kojima će biti konkurentni na međunarodnom tržištu rada, primjerice u institucijama i tijelima Europske unije. Predviđeno je i širenje ponude stranih jezika u okviru Općega modula čime će se program studija dodatno obogatiti.

Međuodsjedni studij

Prevoditeljski studij na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci odgovor je na stalno zanimanje studenata za stjecanje znanja i kvalifikacija na tom području. Poseban je i po tome što je međuodsjedni te u njegovoj pripremi i provedbi sudjeluju Odsjek za anglistiku, Odsjek za kroatistiku, Odsjek za germanistiku te Odsjek za talijanistiku Filozofskoga fakulteta u Rijeci. Završetkom se Prevoditeljskoga studija u trajanju od četiri semestra (dvije godine) stječe akademski naziv magistar translatologije: pismeni prevoditelj. Ovom se kvalifikacijom pruža mogućnost za nastavak obrazovanja na specijalističkim prevoditeljskim studijima, ali i na poslijediplomskom doktorskom studiju lingvistike te srodnim poslijediplomskim i specijalističkim studijima. Filozofski fakultet u Rijeci, koji teži ostvarenju visoke razine kvalitete studija te internacionalizaciji

DAMIR SKOVRLO

Tržište je to koje ima svoje uporište i logistiku na cjelokupnome području Primorsko-goranske županije, kojoj, zahvaljujući izuzetnom geopolitičkom položaju, gravitira velika ekonomska i radna snaga

FFRI

kao jednom od temeljnih strateških ciljeva Sveučilišta u Rijeci, nastoji svojim programom usvojiti i potencirati europske standarde i potrebe koje proizlaze iz dinamiziranog međunarodnog tržišta rada. Tržište je to koje ima svoje uporište i logistiku na cjelokupnome području Primorsko-goranske županije, kojoj, zahvaljujući izuzetnom geopolitičkom položaju, gravitira velika ekonomska i radna snaga te koje ima veliki potencijal posebno u tercijarnim, ali i ostalim gospodarskim djelatnostima. To je područje i dijelom prostora Alpe-Jadrana na kojem je poznavanje njemačkoga, talijanskoga i hrvatskoga jezika jednom od temeljnih kompetencija u posredovanju općenito, a kojemu dodatnu kvalitetu daje i poznavanje engleskoga kao globalnoga jezika,

pojašnjavaju na riječkom Filozofskom fakultetu.

Međukulturalnost

Prevoditeljski se studij odlikuje i specifičnim metodološkim perspektivama, kritičkom spoznajom, usavršavanjem na sektorskim jezicima i jezicima struke te međukulturalnosti i razvijanju međukulturalne osjetljivosti u kontekstu globalizacijskih procesa današnjice. Njime se, tumače na FFRI-u, pruža mogućnost stjecanja individualiziranoga obrazovnog profila s polivalentnom vertikalom koji će biti prilagođen novim potrebama dinamiziranog međunarodnog tržišta rada. Pored visokoškolskih ustanova i znanstvenih instituta, postoje veliki zahtjevi za upravo takvim obrazovnim profilima u svim institucijama koje se uključuju u sveukupni

život zajednice. Studij omogućava usvajanje i razvoj široka raspona profesionalnih vještina potrebnih za obavljanje raznovrsnih djelatnosti u različitim društvenim područjima za koje je nužno i poznavanje stranih jezika. Navedene vještine mogu biti ostvarene u javnom i privatnom, ali i u građanskom sektoru, institucijama civilnoga društva kao jednim od važnih oblika društvenoga djelovanja. Na taj se način akademska zajednica okreće lokalnoj, koja pak prepoznaje lokalnu, regionalnu i društvenu važnost Sveučilišta.

Program je Prevoditeljskoga studija kreiran na način da su pojedini dijelovi predmeta (ali i stručne prakse iskazane i definirane za svaki predmet kroz izvedbeni nastavni plan) povezani sa skupovima kompetencija, odnosno ishoda učenja. Dijelovi

se programa na taj način mogu primjereno prepoznati i priznavati u okviru međunarodne mobilnosti. Program isto tako svojom strukturom (a ne samo sadržajem) predstavlja inovaciju na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci, temelji se na međuodsjednoj suradnji te samim time i na izrazitoj interdisciplinarnosti. Jedna je od posebnosti ovoga programa i kolegij Stručna praksa koji će studentima omogućiti stjecanje praktičnoga prevoditeljskoga iskustva u praksi. Time se teorijska znanja stečena u okviru ovoga studija primjenjuju u različitim aspektima praktične prevoditeljske djelatnosti u autentičnom poslovnom okruženju te stvaraju mogućnosti za daljnje usavršavanje, zapošljavanje i uspješno djelovanje na području prevoditeljske djelatnosti.

NAJAVE

SIMPOZIJ O DIJAGNOSTICI I PREVENCIJI DEMENCIJA

17. rujna održava se 34. simpozij »Suvereni pristup u dijagnostici i prevenciji demencija« s početkom u 13 sati, dvorana 0-030 (Sveučilišni odjeli) u organizaciji Zavoda za biomedicinske znanosti HAZU, voditeljica akademika Daniela Rukavina.

Simpozij se sastoji iz dva dijela. U prvom dijelu održat će se predstavljanje knjige »Neurodegenerative diseases – dementias«, izdavači koje su HAZU - Zavod za biomedicinske znanosti u Rijeci i Sveučilište u Rijeci, a urednici su akademik Daniel Rukavina i doc. dr. Vladimira Vuletić. Skup će otvoriti akademikinja Vida Demarin, tajnica Razreda za medicinske znanosti i prof. dr. Snježana Prijčić Samaržija, rektorica Sveučilišta u Rijeci. O knjizi će govoriti urednici i recenzenti akademik Zvonko Kusić i profesor emeritus Juraj Sepčić. U drugom, znanstvenom dijelu skupa, na temu »Demencija kao pandemija današnjice«, održat će predavanja akademikinja Vida Demarin (Zagreb)

doc. dr. sc. Vladimira Vuletić, (Rijeka), prof. dr. sc. Nenad Bogdanović (Stockholm, Švedska).

FIN-TECH: A FINANCIAL TECHNOLOGY TRAINING PLATFORM

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci nositelj je projekta financiranog od strane Europske Komisije. Fokus drugog kruga projekta je na mjerenju tržišnih rizika novih financijskih instrumenata. FinTech (Financial Technology) označava razvoj

inovativnih tehnoloških rješenja u financijskoj industriji koja se svakodnevno suočava sa zadatkom poboljšanja konkurentnosti europskih FinTech tvrtki, stvarajući zajednički okvir za upravljanje rizicima koji može učiniti financijske inovacije održivima.

Cilj je projekta Fin-Tech koji je dio programa Obzor 2020. (Horizon 2020), novog programa EU za istraživanje i inovacije, stvoriti europsku FinTech platformu za upravljanje rizicima koja bi na kraju mogla dovesti do europskog istraživačkog sandbox-a. U tu će svrhu

biti razvijen hub za razmjenu znanja gdje će se razvijati konkretni primjeri u upravljanju rizicima u fintechu. Hub za razmjenu znanja uključuje istraživački okvir u kojem partneri razvijaju slučajeve upravljanja rizicima u fintechu, vođeni međunarodnim regulatorima; okvir SupTech, u kojem će slučajevi primiti povratne informacije od nacionalnih nadzornika; okvir RegTech, u kojem će slučajevi primiti povratne informacije od fintech tvrtki; i okvir validacije, u kojem će slučajevi ocjenjivati banke i međunarodni savjetnici.